

Latvijas
vides
aizsardzības
fonds

REstore
LIFE projekts

Dabas aizsardzības
parvalde

BALTĪJAS KRĀSTI

PROJEKTA „DEGRADĒTO PURVU ATBILDĪGA APSAIMNIEKOŠANA UN ILGTSPĒJĪGA IZMANTOŠANA LATVIJĀ”

KLASIFIKĀCIJAS KRITĒRIJU SARAKSTS

(LIST OF CRITERIA FOR THE CLASSIFICATION OF DEGRADED PEATLAND AREAS)

Saturs

1.	Izmantojamās datu bāzes	4
2.	Klasifikatora kopsavilkums	5
3.	Kūdras atradņu raksturojums	7
3.1	Identifikators (LVĢMC uzskaites sistēmā)	7
3.2	Atradnes nosaukums (kūdras fondā)	7
3.3	Administratīvi teritoriālā piederība	7
3.4	Īpašuma forma	7
3.5	Piegulošās teritorijas pēc zemes izmantošanas kategorijas	7
3.6	Kvartāra nogulumu tips	7
3.7	Attālums no tuvākās ostas	7
3.8	Attālums no valsts un pašvaldības nozīmes ceļiem	8
3.9	Gruntsūdens līmenis atbilstoši esošajam stāvoklim	8
3.10	Gruntsūdens līmenis dabiskā stāvoklī	8
3.11	Noteku garums	8
3.12	Sūkņu staciju izmantošana ūdens novadīšanai	8
3.13	Platība "0" robežās	8
3.14	Platība rūpnieciskās ieguves robežās	8
3.15	Kūdras resursi rūpnieciskās ieguves robežās	8
3.16	Purva tips	8
3.17	Kūdras veids	8
3.18	Kūdras plānotais izmantošanas veids	8
3.19	Kūdras atradnes izpētes gads	8
3.20	Kūdras ieguves uzsākšanas gads	8
3.21	Kūdras ieguves pārtraukšanas gads	8
3.22	Izstrādātās kūdras daudzums (tūkst. tonnas ar mitruma saturu 40 %)	9
3.23	Kūdra lauku platība, kur notiek ieguve	9
3.24	Dabas aizsardzības teritorijas kūdras atradnes teritorijā	9
3.25	Kultūrvēstursikā mantojuma objektu esamība	9
3.26	Kūdras atradņu kadastrālā vērtība	9
4.	Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju raksturojums	9
4.1	Identifikators	9
4.2	Kūdras lauka numurs	9
4.3	Kūdras ieguves pārtraukšanas vai licences darbības beigu gads	9
4.4	Kūdras lauka platība	9
4.5	Kūdras ieguves sākuma gads	9
5.	Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju zonējums un raksturojums	9
5.1	Kūdras atradnes identifikācijas numurs	10
5.2	Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju zonējuma poligona identifikācijas numurs	10
5.3	Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju poligona identifikācijas numurs	10
5.4	Zemes izmantošanas kategorija	10
5.5	Administratīvi teritoriālā piederība	10
5.6	Zemes izmantošanas mērķis teritorijas plānojumā	10
5.7	Īpašuma forma	10
5.8	Platība	10
5.9	Kūdras resursi	10
5.10	Kūdras tips	10
5.11	Dabas aizsardzības statuss	10
5.12	Citi saimnieciskās darbības ierobežojumi	10
5.13	Gruntsūdens līmenis	10
5.14	Robežojošās teritorijas	11
5.15	Augstums virs jūras līmeņa	11
5.16	Augsnes tips	11

5.17	Augsnes pamatmateriāls	11
5.18	Augšņu grupa.....	11
5.19	Nodrošinājums ar barības vielām	11
5.20	Hidroloģiskais režīms	11
5.21	Mežaudžu raksturojums.....	11
5.21.1	Meža tips	11
5.21.2	Valdošā suga	11
5.21.3	Audzis formula.....	11
5.21.4	Vidējā koka augstums	11
5.21.5	Vidējā koka caurmērs	11
5.21.6	Audzis šķērslaukums	11
5.21.7	Augošo koku krāja.....	11
5.21.8	Audzis bonitāte	11
5.21.9	Audzis vecums	12
5.22	LIZ raksturojums	12
5.22.1	Audzējamā kultūra.....	12
5.22.2	Zemes vērtība ballēs	12
5.22.3	Meliorācijas sistēmu tips	12
5.22.4	Meliorācijas sistēmu statuss	12
5.22.5	LIZ apakškategorijas	12
5.23	Apbūves un infrastruktūras raksturojums	13
5.23.1	Apbūves tips	13
5.23.2	Infrastruktūras noslodze	13
5.24	Mitrāju raksturojums	13
5.24.1	Mitrāju kategorija	13
5.24.2	Kūdras tips.....	13
5.24.3	Valdošās zemsedzes augu sugas	13
5.24.4	Zemsedzes veģetācijas projektīvais segums	13
5.24.5	Plantācijas.....	13
5.24.6	Meliorācijas grāvju dziļums	14
5.24.7	Meliorācijas grāvju blīvums	14
5.24.8	Caurteku nolietojums.....	14
6.	Mežaudžu daļījums pēc SEG emisijas raksturojošiem kritērijiem	14
6.1	Uz organiskām augsnēm.....	14
6.1.1	Meliorētas platības.....	14
6.1.2	Dabiski mitras augsnes	14
6.2	Uz minerālaugsnēm	15
6.2.1	Meliorētas platības.....	15
6.2.2	Dabiski mitras augsnes	15
6.2.3	Sausas minerālaugsnes	15

1. Izmantojamās datu bāzes

Izmantojamās datubāzes:

1. LVĢMC kūdras fonda digitalizācijas materiāli;
2. LVĢMC apkopotā informācija par kūdras ieguvī;
3. Homo Ekos informācija par vēsturiskajām kūdras ieguves teritorijām;
4. Homo Ekos, LVĢMC un LVMI Silava sagatavotā informācija par aktuālajām kūdras ieguves licenču teritorijām;
5. LVMI Silava attālās izpētes rezultāti par kūdras ieguves teritorijām;
6. DAP uzturētā datubāze Ozols;
7. VMD uzturētais Valsts meža reģistrs (nogabalu līmenis);
8. LAD uzturētā lauku datubāze;
9. Digitalizētās augšņu kartes (Zemkopības ministrija);
10. Zemes kadastra informācija;
11. Latvijas topogrāfiskā karte;
12. kvartāra nogulumu karte;
13. teritoriju plānojumi;
14. digitālais reljefa modelis;
15. meliorācijas sistēmu karte (Zemkopības ministrija);
16. Latvijas novadu karte;
17. ekspertu novērtējums ogulāju platību izdalīšanai.

Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju atlase:

1. LVĢMC kūdras fonda digitalizācijas materiālos atlasa kūdras iegulas, kas atbilst;
 1. Homo Ekos informācijai par vēsturiskajām kūdras ieguves teritorijām;
 2. Homo Ekos, LVĢMC un LVMI Silava sagatavotajai informācijai par aktuālajām kūdras ieguves licenču teritorijām;
 3. LVMI Silava attālās izpētes rezultātiem par kūdras ieguves teritorijām.

Datubāžu sākotnējās ("0" robežās) šķērsdalīšanas secība:

1. LVĢMC kūdras fonda digitalizācijas materiāli pret Zemes kadastra informāciju (īpašuma formas noteikšanai);
2. LVĢMC kūdras fonda digitalizācijas materiāli pret licenču platībām (kūdras ieguves lauku identificēšanai);
3. LVĢMC kūdras fonda digitalizācijas materiāli pret VMD uzturēto Valsts meža reģistru (mežu, purvu un meža infrastruktūras atlase);
4. LVĢMC kūdras fonda digitalizācijas materiāli pret LAD uzturēto lauku datubāzi (LIZ atlase);

5. LVĢMC kūdras fonda digitalizācijas materiāli pret Latvijas topogrāfisko karti (mitrāju un apbūves teritoriju atlase, neskaitot meliorācijas sistēmas; ceļi un citi infrastruktūras objekti saglabājami poligonu veidā);
6. ogulāju platību atlase, izmantojot ekspertu vērtējuma rezultātus.

Pazīmju piešķiršana šķērsdalīšanas rezultātā iegūtajiem poligoniem;

1. DAP uzturētā datubāze Ozols – dabas aizsardzības pazīmes un saimnieciskās darbības ierobežojumi;
2. VMD uzturētais Valsts meža reģistrs – meža taksācijas informācijas pamatrādītāji, dabas aizsardzības pazīmes un saimnieciskās darbības ierobežojumi;
3. LAD uzturētā lauku datubāze – saimnieciskās darbības pamatrādītāji par pēdējo pieejamo gadu lauku līmeni;
4. Digitalizētās augšņu kartes (Zemkopības ministrija) – augsnes tips un augsnes raksturojuma pamatrādītāji; zemes vērtējums ballēs;
5. kvartāra nogulumu karte – augsnes pamatmateriāls;
6. teritoriju plānojumi – plānotais zemes izmantošanas veids;
7. digitālais reljefa modelis – augstums virs jūras līmeņa;
8. Latvijas novadu karte – administratīvi teritoriālā piederība;
9. meliorācijas sistēmu karte – meliorācijas grāvju garums teritorijā.

2. Klasifikatora kopsavilkums

Kūdras atradņu raksturojums:

1. identifikators (LVĢMC uzskaites sistēmā);
2. atradnes nosaukums (kūdras fondā);
3. administratīvi teritoriālā piederība;
4. īpašuma forma;
5. piegulošās teritorijas pēc zemes izmantošanas kategorijas (procentuāls dalījums);
6. kvartāra nogulumu tips;
7. attālums no tuvākās ostas;
8. attālums no valsts un pašvaldības nozīmes ceļiem;
9. gruntsūdens līmenis atbilstoši esošajam stāvoklim;
10. gruntsūdens līmenis dabiskā stāvoklī (neņemot vērā noteku ietekmi);
11. noteku garums;
12. sūkņu staciju izmantošana ūdens novadīšanai;
13. platība “0” robežās;
14. platība rūpnieciskās ieguves robežās;
15. kūdras resursi rūpnieciskās ieguves robežās;
16. purva tips (atbilstoši kūdras fondam);
17. kūdras tips (atbilstoši kūdras fondam);
18. kūdras plānotais izmantošanas veids;
19. kūdras atradnes izpētes gads;
20. kūdras ieguves uzsākšanas gads;
21. kūdras ieguves pārtraukšanas gads;
22. izstrādātās kūdras daudzums (tūkst. tonnas ar mitruma saturu 40 %);
23. kūdra lauku platība, kur notiek ieguve;
24. dabas aizsardzības teritorijas kūdras atradnes teritorijā (iznesams atsevišķā tabulā, lai vienkāršotu datu sagatavošanu);

25. kultūrvēstursikā mantojuma objektu esamība;

26. kūdras atradnes kadastrālā vērtība.

Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju raksturojums

1. identifikators (LVĢMC uzskaites sistēmā, kūdras atradne);
2. kūdras lauka numurs (licences numurs, ja pieejams);
3. kūdras ieguves pārtraukšanas vai licences darbības beigu gads;
4. kūdras lauka platība;
5. kūdras ieguves sākuma gads.

Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju zonējums (pēc kūdras atradnes "0" robežām) un izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju raksturojums (abiem slāņiem ir identiska atribūtu tabulas struktūra, neskaitot papildus identifikatoru izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju tabulā):

1. kūdras atradnes identifikācijas numurs;
2. izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju zonējuma poligona identifikācijas numurs;
3. izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju poligona identifikācijas numurs;
4. zemes izmantošanas kategorija (mežs, LIZ, apbūve, mitrājs, cits);
5. administratīvi teritoriālā piederība;
6. zemes izmantošanas mērķis teritorijas plānojumā;
7. īpašuma forma;
8. platība (platību izdalīšana no 0,1 ha);
9. kūdras resursi (atbilstošās zemes izmantošanas kategorijās);
10. kūdras iegulas tips (atbilstoši kūdras fonda datiem);
11. dabas aizsardzības statuss (dominējošais stāvoklis);
12. citi saimnieciskās darbības ierobežojumi (buferjoslas, lidlauku aizsargjoslas);
13. gruntsūdens līmenis (iespējams noteikt pēc applūdušajām teritorijām);
14. robežojošās teritorijas (procentuāls dalījums – mežs, LIZ, apbūve, mitrājs, cits);
15. augstums virs jūras līmeņa;
16. augsnes tips;
17. augsnes pamatmateriāls;
18. augšņu grupa (organiskās vai minerālaugsnes);
19. nodrošinājums ar barības vielām (apmierinošs vai slikts);
20. hidroloģiskais režīms (meliorēts, dabiski mitrs vai dabiski sauss);
21. mežaudžu raksturojums;
 1. meža tips;
 2. valdošā koku suga;
 3. audzes formula;
 4. vidējā koka augstums;
 5. vidējā koka caurmērs;
 6. audzes šķērslaukums;
 7. augošo koku krāja;
 8. audzes bonitāte;
 9. audzes vecums;
22. LIZ raksturojums;
 1. audzējamā kultūra (aktuālā informācija);
 2. zemes vērtība ballēs;
 3. meliorācijas sistēmu tips (virszemes vai slēgtā);
 4. meliorācijas sistēmu statuss (nolietojums);
 5. LIZ apakškategorijas;
 1. ilggadīgie zālāji;
 1. bioloģiski vērtīgie zālāji;
 2. ilggadīgie zālāji ar citu statusu (ganības, periodiski pļautas pļavas);
 2. aramzemes;
 1. sētie zālāji un citas periodiski kultivētas aramzemes;
 2. regulāri kultivētas aramzemes;
 3. augļudārzi;
 4. ilggadīgie kokaugu stādījumi;

23. apbūves un infrastruktūras raksturojums;
 1. apbūves tips: autoceļš ar joslu, dzelzceļš ar joslu, karjers, pagalms (piemājas zemes), pilsēta vai ciems, industriālās trases (elektro, gāzes u.c.), meža ceļš ar joslu, kanāls, sēklu plantācija, atpūtas vieta, citas speciālas nozīmes zemes;
 2. infrastruktūras noslodze (aprakstošs parametrs – izmanto vai neizmanto);
24. Mitrāju (sauszemes) raksturojums;
 1. mitrāju kategorija (augstais purvs, zemais purvs, pārejas purvs, ūdenskrātuve, kūdras lauks ar būtisku kūdras slāni, izstrādāts kūdras lauks, plantācija)
 2. kūdras tips atbilstošās mitrāju kategorijās (atbilstoši kūdras fondam);
 3. valdošās zemsedzes augu sugas;
 4. zemsedzes veģetācijas projektīvais segums;
 5. plantāciju raksturojums;
 1. kultūraugi;
 2. ierīkošanas gads;
 3. apsaimniekošanas apraksts (tekstuāla informācija);
 6. meliorācijas grāvju dziļums;
 7. meliorācijas grāvju blīvums;
 8. caurteku nolietojums;
25. Citi zemes izmantošanas veidi.

3. Kūdras atradņu raksturojums

3.1 Identifikators (LVĢMC uzskaites sistēmā)

Saskaņā ar kūdras fonda datubāzes identifikatoru, informācijas avots LVĢMC digitalizētā kūdras fonda datu bāze, nepieciešamības gadījumā pievienojot papildus klasifikatorus citu informācijas avotu piesaistīšanai.

3.2 Atradnes nosaukums (kūdras fondā)

Saskaņā ar kūdras fonda datubāzē lietoto nosaukumu, informācijas avots LVĢMC digitalizētā kūdras fonda datu bāze.

3.3 Administratīvi teritoriālā piederība

Piederības noteikšanai veicama identificēto platību telpiska analīze, nosakot novadu, kurā atrodas lielākā daļa atradnes. Ja atradne ir vairākos novados, datu bāzē ieviešams papildus informatīvs lauks, kas fiksēs atrašanos vairākos novados.

3.4 Īpašuma forma

Privātpersonas, AS “Latvijas valsts meži”, pašvaldības u.c. īpašnieki.

3.5 Piegulošās teritorijas pēc zemes izmantošanas kategorijas

Veicama telpiskā analīze, nosakot ar kādiem zemes izmantošanas veidiem robežojas kūdras atradnes ārējais perimetrs. Rezultāts ir perimetra procentuāls dalījums mežaudzēs, LIZ, mitrājos, apbūvē un citās zemēs. LIZ un mežaudzes šajā gadījumā ir LAD un VMD reģistrētās platības.

3.6 Kvartāra nogulumu tips

Veicama telpiskā analīze, salīdzinot atradnes novietojumu un kvartāra nogulumiežu digitalizēto karti. Datubāzē fiksējams dominējošais nogulumu tips. Datubāzē iekļaujama dominējošā forma.

3.7 Attālums no tuvākās ostas

Veicama telpiskā analīze, nosakot attālumu pa taisnu līniju no atradnes centra līdz tuvākajai ostai.

3.8 Attālums no valsts un pašvaldības nozīmes ceļiem

Veicama telpiskā analīze, nosakot attālumu pa taisnu līniju no atradnes centra līdz tuvākajam ceļam.

3.9 Gruntsūdens līmenis atbilstoši esošajam stāvoklim

Ūdens līmeni var noteikt pēc teritorijas lāzersknēšanas datiem, ja ir applūdušas vietas, kas raksturo ūdens līmeni virs jūras līmeņa. Tehniskais izpildījums vēl ir jāprecizē.

3.10 Gruntsūdens līmenis dabiskā stāvoklī

Tehniskais izpildījums vēl ir jāprecizē, vēlamais rezultāts ir ūdens līmenis virs jūras līmeņa, pārtraucot esošo noteku izmantošanu. Var būt tāds pat kā esošajā stāvoklī, ja meliorācijas sistēmas nefunkcionē.

3.11 Noteku garums

Kūdras lauku meliorācijas sistēmas un dabiskās ūdensteces savienošo noteku garums. Iespējams, ka ir nepieciešama papildus informācija par noteku skaitu un šķērsojamo īpašuma robežu skaitu.

3.12 Sūkņu staciju izmantošana ūdens novadīšanai

Piemērojams situācijās, kur ūdens novadīšanai turpina izmantot sūkņu stacijas. Atzīme par funkcionējošām sūkņu stacijām.

3.13 Platība "0" robežās

Dati no kūdras fonda reģistra digitalizētās kartes.

3.14 Platība rūpnieciskās ieguves robežās

Dati no kūdras fonda reģistra digitalizētās kartes.

3.15 Kūdras resursi rūpnieciskās ieguves robežās

Dati no kūdras fonda, nav digitalizētajā versijā, tāpēc atbilstoši klasifikatoram jāiegūst no drukātajiem izdevumiem.

3.16 Purva tips

No kūdras fonda datu bāzes no kūdras fonda reģistra digitalizētās kartes.

3.17 Kūdras veids

Dati no kūdras fonda reģistra digitalizētās kartes.

3.18 Kūdras plānotais izmantošanas veids

Dati no kūdras fonda reģistra digitalizētās kartes.

3.19 Kūdras atradnes izpētes gads

Dati no kūdras fonda reģistra digitalizētās kartes.

3.20 Kūdras ieguves uzsākšanas gads

Ekspertu vērtējums.

3.21 Kūdras ieguves pārtraukšanas gads

Ekspertu vērtējums, pielietojams tad, ja kūdras ieguve atradnē pārtraukta.

3.22 Izstrādātās kūdras daudzums (tūkst. tonnas ar mitruma saturu 40 %)

Ekspertu vērtējums (var būt pēdējo 5 gadu dati).

3.23 Kūdra lauku platība, kur notiek ieguve

Ekspertu vērtējums, licenču platības.

3.24 Dabas aizsardzības teritorijas kūdras atradnes teritorijā

Rādītājs iznesams atsevišķā tabulā, lai vienkāršotu datu sagatavošanu un analīzi, jo teritorijā var būt vairāki liegumi vai arī liegumi ietekmē atradnes teritoriju daļēji. Vienkāršākajā variantā var norādīt dabas aizsardzības pazīmju klātbūtni un procentuāli, kādu atradnes platību šīs pazīmes ietekmē.

3.25 Kultūrvēstursikā mantojuma objektu esamība

Ekspertu vērtējums. Tekstuāls informatīvs lauks, kas apraksta konstatētās vērtības.

3.26 Kūdras atradņu kadastrālā vērtība

Kadastrālās vērtības aprēķins veicams atbilstoši Valsts Zemes dienesta metodikai (Ministru kabineta noteikumi Nr. 305, Rīgā 2006.gada 18.aprīlī Kadastrālās vērtēšanas noteikumi). Ja ir pieejama informācija par kūdras resursiem atradnē, var novērtēt gan kadastrālo vērtību, gan iespējamo nomas maksu par kūdras ieguvi.

4. Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju raksturojums

4.1 Identifikators

LVGMC uzskaites sistēmā, kūdras atradne.

4.2 Kūdras lauka numurs

Licences numurs, ja pieejams.

4.3 Kūdras ieguves pārtraukšanas vai licences darbības beigu gads

No licenču informācijas vai eksperta vērtējums. Ja nav atzīmes, jāpieņem, ka licence turpina darboties un kūdras ieguve turpinās.

4.4 Kūdras lauka platība

No digitalizētajiem materiāliem.

4.5 Kūdras ieguves sākuma gads

Ekspertu vērtējums.

5. Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju zonējums un raksturojums

Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju zonējums (pēc kūdras atradnes "0" robežām) un izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju raksturojums (*abiem slāņiem ir identiska atribūtu tabulas struktūra, neskaitot papildus identifikatoru izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju tabulā*). Degradētie kūdrāji izdalāmi ar buferjoslu, kas ir vismaz 100 m plata, bet nepārsniedz atradnes "0" robežas. Iespējams, ka ir izvērtējami arī citi varianti, ignorējot "0" robežu vai pieliekot tai 100 m vai platāku buferjoslu.

5.1 Kūdras atradnes identifikācijas numurs

Identifikācijas numurs atbilstoši kūdras atradnes numuram.

5.2 Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju zonējuma poligona identifikācijas numurs

Platības identifikācijas numurs kūdras atradnē. Iespējams, ka ir lietderīgi izveidot papildus atribūtu – unikālu platības atslēgu, kas sastāv no atradnes un platības identifikācijas numura.

5.3 Izstrādāto kūdras lauku un degradēto kūdrāju poligona identifikācijas numurs

Identifikācijas numurs poligoniem, kas nodalīti izstrādātajos kūdras laukos un degradētajos kūdrājos.

5.4 Zemes izmantošanas kategorija

Zemes izmantošanas kategorija – mežs, LIZ, mitrājs, apbūve, cits.

5.5 Administratīvi teritoriālā piederība

Pašvaldības nosaukums. Ja ietilpst vairākās pašvaldībās, tad tās pašvaldības nosaukums, kurā atrodas lielākā daļa platības.

5.6 Zemes izmantošanas mērķis teritorijas plānojumā

Dominējošais zemes izmantošanas veids atbilstoši pašvaldību teritorijas plānojumam.

5.7 Īpašuma forma

Īpašuma forma – AS “Latvijas valsts meži”, privātpersonas, pašvaldības, valsts institūcijas uc.

5.8 Platība

Minimālā platība 0,1 ha, mazāki poligoni pievienojami blakusesošajiem poligoniem, dzēšot to pazīmes.

5.9 Kūdras resursi

Eksperta minējums, balstoties uz vispārīgo kūdras atradnes stāvokļa analīzi un topogrāfisko karšu datiem. Datu ievade manuāla.

5.10 Kūdras tips

Atbilstoši kūdras fonda datiem vai eksperta vērtējumam.

5.11 Dabas aizsardzības statuss

Dominējošais stāvoklis, būs nepieciešama dažādu robežu izlīdzināšana, lai neradītu mikroskopiskus fragmentus gar robežām.

5.12 Citi saimnieciskās darbības ierobežojumi

Buferjoslas, lidlauku aizsargjoslas, purvu aizsargjoslas, piepilsētu meži. Metodika šo teritoriju izdalīšanai vēl ir jāizstrādā.

5.13 Gruntsūdens līmenis

Nosakāms pēc applūdušajām teritorijām atbilstoši vidējam augstumam virs jūras līmeņa, ja ir pieejami Lidar dati vai pēc topogrāfiskajām kartēm. Datu ievade, iespējams, manuāla. Būs nepieciešama manuāla kļūdaino datu koriģēšana, izmantojot topogrāfiskās kartes.

5.14 Robežjošās teritorijas

Robežjošās teritorijas gradācijā mežs, LIZ, metraine, apbūve, citas zemes.

5.15 Augstums virs jūras līmeņa

Platības vidējais augstums virs jūras līmeņa pēc digitālā reljefa modeļa.

5.16 Augsnes tips

Pēc digitālās augšņu kartes.

5.17 Augsnes pamatmateriāls

Pēc kvartāra nogulumu kartes.

5.18 Augšņu grupa

Organiskā augsne vai minerālaugsne.

5.19 Nodrošinājums ar barības vielām

Apmierinošs vai slikts; mežā pēc meža tipa, bet LIZ jāpieņem, ka visās augsnēs ir labs nodrošinājums. Mitrājos tikai zemajos purvos var būt optimāls nodrošinājums ar barības vielām.

5.20 Hidroloģiskais režīms

Meliorēts, dabiski mitrs vai dabiski sauss. Visām LIZ jāpieņem, ka meliorēts.

5.21 Mežaudžu raksturojums

5.21.1 Meža tips

Pēc meža fonda datu bāzes.

5.21.2 Valdošā suga

Pēc meža fonda datu bāzes.

5.21.3 Audzes formula

Pēc meža fonda datu bāzes.

5.21.4 Vidējā koka augstums

Pēc meža fonda datu bāzes.

5.21.5 Vidējā koka caurmērs

Pēc meža fonda datu bāzes.

5.21.6 Audzes šķērslaukums

Pēc meža fonda datu bāzes.

5.21.7 Augošo koku krāja

Pēc meža fonda datu bāzes. Iespējams, ka ir lietderīgi ieviest vēl vienu kolonnu kopējās krājas aprēķināšanai atbilstoši mežaudzes platībai.

5.21.8 Audzes bonitāte

Pēc meža fonda datu bāzes.

5.21.9 *Audzės vecums*

Pēc meža fonda datu bāzes.

5.22 **LIZ raksturojums**

5.22.1 *Audzējamā kultūra*

Pēc LAD datiem par 2014. gadu

5.22.2 *Zemes vērtība ballēs*

Pēc augšņu kartēm vai vidējās zemes vērtības pagastā.

5.22.3 *Meliorācijas sistēmu tips*

Nosakāms, izmantojot digitalizēto meliorācijas sistēmu datubāzi vai ar eksperta vērtējuma palīdzību.

5.22.4 *Meliorācijas sistēmu statuss*

Ja nav pieejami LAD dati par rekonstruētajām meliorācijas sistēmām, tad šis rādītājs nosakāms ar eksperta vērtējumu; ja dati ir pieejami, eksperta vērtējums būs jākombinē ar LAD datu analīzi. Kopumā jāpieņem vismaz 50% nolietojums nerekonstruētās sistēmās.

5.22.5 *LIZ apakškategorijas*

LIZ, tajā skaitā meliorācijas sistēmas, neskaitot dabiskās notekas, atbilstoši Lauku atbalsta dienesta (LAD) lauku bloku reģistra datiem uz 2014. gadu. Meliorācijas sistēmas atbilstoši VSIA "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" meliorācijas sistēmu kadastram. Tā kā digitalizētā kadastra daļa ir nepilnīga, būs nepieciešama datu ekstrapolācija lielākajā daļā Latvijas teritorijas. Novērtējums būtu pilnīgāks, ja to papildinātu ar meliorācijas sistēmu nolietojuma rādītājiem, sadarbībā ar Lauku atbalsta dienestu (LAD) fiksējot rekonstruētās meliorācijas sistēmas.

a) Ilggadīgie zālāji

Ganības un citi ilggadīgie zālāji, kuros nenotiek augsnes apstrāde. Teritorijas identificējamās, veicot LAD lauku karšu informācijas analīzi. Analīzē izmantojami 2014. gada dati.

i. Bioloģiski vērtīgie zālāji

Teritorijas, kas saņem maksājumus par bioloģiski vērtīgā zālāja statusa uzturēšanu. Informācija atbilstoši LAD lauku kartēm.

ii. Ilggadīgie zālāji ar citu statusu (ganības, periodiski pļautas pļavas)

Teritorijas, kas saņem maksājumus par zālāju apļaušanu, neskaitot sētos zālājus. Informācija atbilstoši LAD lauku kartēm.

b) Aramzemes

Kultūraugu stādījumi, kuros periodiski vai regulāri notiek augsnes apstrāde. Teritorijas identificējamās, veicot LAD lauku karšu informācijas analīzi. Analīzē izmantojami 2014. gada dati.

i. Sētie zālāji un citas periodiski kultivētas aramzemes

Sētie zālāji atbilstoši LAD lauku informācijai

ii. Regulāri kultivētas aramzemes

Viengadīgo kultūru sējumu platības un papuves atbilstoši LAD lauku informācijai.

iii. Augļudārzi

Augļudārzi atbilstoši LAD lauku informācijai.

iv. Ilggadīgie kokaugu stādījumi

Ilggadīgie kokaugu stādījumi atbilstoši LAD lauku informācijai.

5.23 Apbūves un infrastruktūras raksturojums

5.23.1 Apbūves tips

Autoceļš ar joslu, dzelzceļš ar joslu, karjers, pagalms (piemājas zemes), pilsēta vai ciems, industriālās trases (elektro, gāzes u.c.), meža ceļš ar joslu, kanāls, sēklu plantācija, atpūtas vieta, citas speciālas nozīmes zemes. Apbūves tipu var identificēt pēc topogrāfiskajām kartēm un teritorijas plānojumiem, taču var būt nepieciešams eksperta vērtējums.

5.23.2 Infrastruktūras noslodze

Tekstuāls datubāzes atribūts, kas var raksturot objekta izmantošanas pakāpi, piemēram, pamests vai tiek izmantots. Rādītājs ir būtisks, taču tā skaitliskā izteiksme vēl jāprecizē.

5.24 Mitrāju raksturojums

Pārējās zemes, kas neatbilst mežaudžu, LIZ vai apbūves objektu datu bāzēm un vizuāli raksturojas kā mitrāji. Sākotnējo atlasī var veikt ar meža fonda informāciju, nodalot augstos, zemā un pārejas tipa purvus, taču informācija būs nepilnīga un vajadzēs veikt atkārtotu manuālu atlasī.

5.24.1 Mitrāju kategorija

Augstais purvs, zemais purvs, pārejas purvs, ūdenskrātuve, kūdras lauks ar būtisku kūdras slāni, izstrādāts kūdras lauks, plantācija. Sākotnējā atlase pēc meža fonda, otrreizēja manuāla atlase pēc vizuālām pazīmēm, izmantojot augstas izšķirtspējas satelītattēlus un vēsturisko informāciju par kūdras atradni. Eksperta vērtējums, uz kā pamata iezīmēt poligonus, nepieciešams ogulājiem.

5.24.2 Kūdras tips

Atbilstoši kūdras fonda poligonu informācijai vai eksperta vērtējumam.

5.24.3 Valdošās zemsedzes augu sugas

Ekspertu vērtējums par sugu sastāvu. Raksturīgākajās teritorijās būtu veicami mērījumi uz vietas.

5.24.4 Zemsedzes veģētācijas projekcijas segums

Ekspertu vērtējums, gradācijai 10 %, 50 % vai 100 % var izmantot aerofotouzņēmumus.

5.24.5 Plantācijas

Ekspertu vērtējums. Iespējams, ka šo informāciju nav lietderīgi padarīt publiski pieejamu, lai neatklātu plantāciju atrašanās vietas.

a) Kultūraugi

Ekspertu vērtējums par audzējamām sugām.

b) Ierīkošanas gads

Ekspertu vērtējums par plantācijas ierīkošanas gadu.

c) Apsaimniekošanas apraksts

Būtiska informācija eksperta vērtējumā.

5.24.6 Meliorācijas grāvju dziļums

Eksperta vērtējums atbilstoši ražošanas prakses pieņēmumiem, faktiskajiem datiem vai pieņēmumiem.

5.24.7 Meliorācijas grāvju blīvums

Eksperta vērtējums atbilstoši ražošanas prakses pieņēmumiem, faktiskajiem datiem vai pieņēmumiem.

5.24.8 Caurteku nolietojums

Eksperta vērtējums atbilstoši faktiskajiem datiem vai pieņēmumiem.

6. Mežaudžu dalījums pēc SEG emisijas raksturojošiem kritērijiem

6.1 Uz organiskām augsnēm

6.1.1 Meliorētas platības

Tajā skaitā meliorācijas sistēmas (grāvji un mākslīgās notekas). Valsts mežos pieejami faktiskie dati par meliorācijas sistēmām, privātajos mežos jāveic datu ekstrapolācija, izmantojot valsts mežu datus.

a) Kūdreni ar optimālu barības vielu nodrošinājumu

Platlapju kūdreņi (Kp), kas veidojas uz zemā purva kūdras. Dati par nogabalu robežām no VMD meža fonda. **Ģeogrāfisko informāciju par mežu nevarēs iekļaut publiskā datu bāzē¹.**

b) Kūdreni ar nepietiekošu barības vielu nodrošinājumu (šaurlapju, viršu un mētru kūdreņi)

Šaurlapju kūdreņi (Ks), kas veidojas uz pārejas purva kūdras, kā arī viršu (Kv) un mētru (Km) kūdreņi, kas veidojas uz pārejas un augstā tipa kūdras. Dati par nogabalu robežām no VMD meža fonda. **Ģeogrāfisko informāciju nevarēs iekļaut publiskā datu bāzē.**

6.1.2 Dabiski mitras augsnes

Purvaiņu meža tipi atbilstoši VMD datiem.

a) Purvaini ar optimālu barības vielu nodrošinājumu

Liekņas (Lk) var būt nozīmīgs CO₂, N₂O un CH₄ emisiju avots gan pirms, gan pēc meliorācijas sistēmu ierīkošanas. Dati no VMD datubāzes.

¹ Publiskajā datubāzē visas meža platības parādīsies ar kopīgu nosaukumu mežaudze.

b) Purvaini ar nepietiekošu barības vielu nodrošinājumu

Purvaini uz pārejas vai augstā purva kūdraugsnēm – purvājs (Pv), niedrājs (Nd) un dumbrājs (Db). Mežsaimnieciski maznozīmīga meža tipu grupa, taču pēc meliorācijas šie meži nekļūst par CO₂ emisiju avotu, vienlaicīgi nodrošinot būtiski lielāku biomasas pieaugumu. Dati no VMD datubāzes.

6.2 Uz minerālaugsnēm

Āreņu un sausieņu meža tipi.

6.2.1 Meliorētas platības

Āreņu meža tipi, tajā skaitā meliorācijas grāvji. Valsts mežos pieejama objektīva informācija par grāvju izplatību, privātajos mežos jāveic datu ekstrapolācija, izmantojot vidējos datus valsts mežos.

a) Āreņi ar optimālu barības vielu nodrošinājumu

Platlapju (Ap) un šaurlapju āreņi (As), kas veidojas uz auglīgām minerālaugsnēm vai dziļi izstrādātām kūdraugsnēm. Dati par nogabalu robežām no VMD meža fonda.

b) Āreņi ar nepietiekošu barības vielu nodrošinājumu (viršu un mētru āreņi)

Viršu (Av) un mētru āreņi (Am), kas veidojas uz neauglīgām, smilšainām minerālaugsnēm vai dziļi izstrādātām pārejas un augstā tipa kūdraugsnēm. Dati par nogabalu robežām no VMD meža fonda.

6.2.2 Dabiski mitras augsnes

Slapjainu meža tipi

a) Slapjaini ar optimālu barības vielu nodrošinājumu

Slapjā gārša (Grs) un slapjais vēris (Vrs). Pēc meliorācijas veidojas visauglīgākie meža tipi. Dati par nogabalu robežām no VMD meža fonda.

b) Slapjaini ar nepietiekošu barības vielu nodrošinājumu

Grīnis (Gn) un slapjais mētrājs (Mrs). Pēc meliorācijas veidojas mazauglīgi meža tipi. Šādās platībās meliorācija var būt ekonomiski nerentabla. Dati par nogabalu robežām no VMD meža fonda.

6.2.3 Sausas minerālaugsnes

Sausieņu meža tipi.

a) Sausieņi ar optimālu barības vielu nodrošinājumu

Visauglīgākie Latvijas meža tipi, kam raksturīgas lapkoku un mistrotas skujkoku audzes, gārša (Gr) un vēris (Vr). Dati par nogabalu robežām no VMD meža fonda.

b) Sausieņi ar nepietiekošu barības vielu nodrošinājumu

Mazauglīgi un vidēji auglīgi meža tipi, sils (Sl), mētrājs (Mr), lāns (Ln) un damaksnis (Dm). Dati par nogabalu robežām no VMD meža fonda.